

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca, de la moartea păcatului la viața întru Hristos

Săptămâna a V-a din Post este dedicată cinstirii Cuvioasei Maria Egipteanca. Anul acesta, cu precădere. Căci am pomenit-o îndoit pe data la 1 aprilie (ziua anuală de pomenire și Denia Canonului Mare) și o pomenim și în această Duminică care îi este închinată.

Nu întâmplător a fost aleasă de către Sfinții Părinți această Sfântă ca model al pocăinței și pildă de curaj în lupta dusă în războiul cu patimile cele mai grele. A trăit la cumpăna secolelor IV și V, trecând la Domnul în anul 431. Și-a părăsit părinții și a plecat de la 12 ani de acasă, în Alexandria, trăind în acest oraș, vreme de 17 ani, în desfrânări fără margini. Ea însăși îi mărturisește lui Zosima, cel care a găsit-o în pustiul Iordanului: „Timp de mai bine de șaptesprezece ani, iartă-mă, i-am petrecut în dragoste publică, supusă fiind destrăbălării. Și pe adevăr mă jur, nu pentru plată, căci n-am luat nimic de la cei care de multe ori voiau să-mi plătească. Acest chip - de a-mi satisface dorința în dar - l-am născocit pentru a face să atrag luarea aminte a câtor mai mulți asupra mea. Iarăși să nu crezi cumva că nu luam bani pentru că eram bogată. Nu, căci trăiam ca o cerșetoare și adeseori torceam călți. Aveam însă o poftă nesățioasă și o dorință neînfrântă de a mă tăvăli în noroi. Aceasta socoteam că este scopul vieții, de a batjocori neîncetat trupul.”

După ce vede că intrarea în biserică și închinarea la sfânta Cruce îi este refuzată, se retrage în pustiul Iordanului unde - cu ocrotirea Sfintei Fecioare, „chezășuitoarea mântuirii sale”, cum o numea - petrece în aspre nevoițe timp de 47 de ani. După această luptă dusă cu patimile care au chinuit-o mult timp, chiar și în pustie, a ajuns pe acele culmi de sfințenie pe care nu au ajuns nici chiar acei călugări cu viață curată contemporani cu ea. Când se ruga, se înălța „cu un cot de la pământ”, avea darul

vederii gândurilor celorlalți, vorbea din Scripturi deși nu le citise niciodată și nici nu fusese învățată de vreun om (ci de Duhul Sfânt), putea merge pe apele Iordanului ca pe uscat... Iată cum pocăința omului susținută de harul lui Dumnezeu îl ridică pe acesta din adâncurile iadului patimilor, în lăcașurile cele mai înalte ale raiului.

Pentru omul de azi, multe sunt lucrurile pe care le poate învăța din viața acestei sfinte. Să ne oprim la două aspecte, ambele dătătoare de mari nădejdi pentru toți cei care am ajuns robi păcatului. Primul lucru pe care-l poți învăța de la Maria Egipteanca este că, dacă ești onest cu tine însuși, mai devreme sau mai târziu ajungi la Dumnezeu și în Sfânta Sa Biserică. Această copilă a început să desfrâneze pe străzile Alexandriei și a pus toată râvna ei în săvârșirea păcatului, neacceptând nici o formă de plată, adică ajungând a păcătui doar pentru plăcerea aceea în sine. A făcut asta vreme de 17 ani cu un soi de înverșunare, canalizându-și toată energia în această direcție, dăruindu-se total. Ea chiar era sinceră în acest mod de viață al ei, căci, cum a și mărturisit, socotea că acesta „este scopul vieții”. Dumnezeu însă a lucrat în chip minunat pentru că s-a folosit taman de această convingere a ei, îngăduindu-i să ajungă printre pelerini ce mergeau la Ierusalim, până chiar în apropierea Sfintei Cruci. Așa se folosește Domnul de toate neputințele noastre, căci plecând tocmai de la aceste rele pe care le facem - indiferent de amploarea sau de grozăvia lor - ne îndrumă, discret, către momentul de întoarcere, de convertire. Important să fim sinceri în alegerile noastre, să nu trăim duplicitar, fățarnic, încercând să împăcăm și pe ale lui Dumnezeu și pe ale diavolului, să nu avem pretenția că am găsit un soi de „echilibru” între bine și rău. Și, nu în ultimul rând, să primim, cu aceeași onestitate, glasul conștiinței care ne învață cum să ne întoarcem. În Apocalipsă avem, de altfel, un avertisment foarte categoric: „Știu faptele tale; că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte!

Din sumar

- ◆ Aproape de cer
pagina 4, *Amalia Stana*
- ◆ Duminica Sfântului Ioan Scărarul la Catedrala Veche din Arad
pagina 6

Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca, de la moartea păcatului la viața întru Hristos

Urmare din pagina 1

Astfel, fiindcă ești căldicel - nici fierbinte, nici rece - am să te vărs din gura Mea” (3, 15-16). Maria din Alexandria a fost rece, foarte rece (adică departe cu totul de Domnul, cel ce încălzește inimile noastre) și astfel a putut fi pescuită de Hristos, devenind apoi fierbinte în dragostea sa față de Dumnezeu.

Al doilea aspect care ar trebui să ne cutremure este faptul că această tânără, după 17 ani de desfrânare publică, chiar înainte de a trece Iordanul, a fost împărtășită. De la momentul în care părăsise păcatul până la primirea împărtășaniei nu trecuseră nici 24 de ore. Căci dimineața, pe la ceasul al nouălea, avusese loc momentul în care a pus acea făgăduință înaintea Maicii Domnului că nu va mai păcătui cu trupul și se va lepăda de lume; iar seara, după o călătorie ostenitoare, a ajuns pe malul Iordanului, la biserica închinată Sfântului Ioan Botezătorul, unde, după propria-i mărturie, s-a împărtășit cu „cu preacuratele și de viață făcătoarele Taine”. Cât de adevărat este cuvântul din Pateric al avvei Alonie, cum că, „de va voi omul, de dimineață până seara ajunge în măsură dumnezeiască”! Ce pocăință din partea acestei femei și ce discernământ din partea duhovnicului care o dezleagă! Căci fără a fi fost întărită cu Sfintele Taine, nu ar fi avut nicio șansă să biruiască în cumplitele lupte pe care le-a dus, apoi, în pustiul Iordanului.

Astăzi unii accentuează foarte mult (chiar exclusiv) faptul că Maria Egipteanca s-a împărtășit după 47 de ani de nevoițe aspre în pustie. Uităm de prima împărtășanie,

acordată imediat după ce a decis să-și schimbe viața, și vorbim doar despre cea de a doua, primită de la Cuviosul Zosima înainte de a muri. Vedem însă că viața ei întru Hristos este încadrată de aceste împărtășiri, lucru care ne aduce aminte că Sfânta Euharistie este atât un imbold al nevoiței cât și o încununare a acestei nevoițe. Sfântul Nicolae Cabasila zice: „Cei ce rătăcesc în pustii și în munți și în crăpăturile pământului nu se împărtășesc frecvent, din motivul că acestora le e cu neputință să vadă jertfelnic și preot. Iar pe aceștia i-a sfințit cu sfințirea aceasta (a Euharistiei) în chip nevăzut Hristos Însuși. Dacă însă cineva, deși poate, nu se apropie de Masă (Euharistică), acestuia îi este cu desăvârșire imposibil să dobândească sfințirea care vine de la dumnezeiasca Euharistie, nu pentru că nu ar veni pur și simplu, ci pentru că, deși putea, n-a venit”. Dreapta învățătură în această privință ne este oferită de Sfântul Nicodim Aghioritul, care în lucrarea sa: *Carte foarte folositoare pentru suflet despre împărtășirea continuă cu preacuratele lui Hristos Taine* (partea a III-a, obiecția 4) arată că Sfânta Maria Egipteanca și mulți alți pustnici și asceți care s-au cuminecat o singură dată în viața lor nu sunt normalitatea Bisericii, ci excepția ei. În acest sens, Sfântul Nicodim subliniază că normalitatea împărtășirii în Biserică o dă împărtășirea preoților în altar, pe care trebuie să o urmeze toți credincioșii.

Aceasta este calea pe care creștinul de rând este chemat să pășească, „spre iertarea păcatelor și spre viața de veci”.

Mulțumirea izvorâtă din împlinirea voii lui Dumnezeu

Întotdeauna trebuie să cerem de la Domnul pacea sufletului ca să împlinim mai ușor poruncile Domnului; fiindcă Domnul iubește pe cei ce se străduiesc să împlinească voia Lui și astfel ei află mare odihnă în Dumnezeu.

Cel ce împlinește voia lui Dumnezeu e mulțumit de toate, chiar dacă e sărac, bolnav sau se chinuie, pentru că îl veselește harul Domnului. Dar cel nemulțumit de soarta lui, care murmură pentru boala lui sau pentru cel ce l-a supărat pe el, acela e bine să știe că în el se află un duh de mândrie care a luat de la el mulțumirea față de Dumnezeu.

Chiar dacă e așa, nu te mâhni, ci străduiește-te cu tărie să ai nădejdea în Dumnezeu și cere de la El duh smerit; și atunci când vine la tine smerit Duhul lui Dumnezeu, Îl vei iubi și-ți vei găsi odihna, chiar dacă vei avea întristări.

Sufletul care are smerenie își aduce aminte întotdeauna de Dumnezeu și gândește așa: „Dumnezeu m-a făcut, a pățimit pentru Mine, îmi iartă păcatele și mă mângâie, mă hrănește și poartă de grijă de mine. De ce să-mi fac atunci griji sau de ce să mă tem, chiar dacă m-ar amenința moartea?”

Domnul povățuiește orice suflet care se predă pe sine voii lui Dumnezeu, fiindcă El Însuși a zis: „Cheamă-Mă în ziua necazului și te voi izbăvi, și tu Mă vei preamări” (Psalm 49, 16).

Orice suflet tulburat de ceva trebuie să întrebe pe Domnul, și Domnul îl va povățui. Și aceasta mai cu seamă în ceas de Nenorocire și tulburare; de obicei, însă, trebuie discutat cu duhovnicul fiindcă acest lucru înseamnă smerenie.

Domnul Cel Milostiv îl povățuiește pe om că trebuie să îndure întristările cu mulțumire. În toată viața mea n-am murmurat o singură dată pentru întristări ci le-am primit pe toate din mâinile lui Dumnezeu ca pe un lac mântuitor și am mulțumit întotdeauna lui Dumnezeu și de aceea Dumnezeu mi-a dat să îndur cu ușurință toate întristările.

Toți oamenii de pe pământ îndură inevitabil întristări și deși întristările pe care ni le trimite Domnul nu sunt mari, pentru oameni ele par de neîndurat și îi întristează, și aceasta pentru că nu vor să își smerească sufletul, nici să se predea voii lui Dumnezeu.

Pe pământ nimeni nu poate scăpa de întristări, dar cel care face voia Lui Dumnezeu le îndură cu ușurință. El vede întristările, dar nădăjduiește în Domnul și întristări trec. Domnul Însuși îi călăuzește cu harul Său, și ei îndură totul cu bărbăție pentru Dumnezeu pe care-L iubesc și împreună cu Care vor fi prea măriți în veci.

(Cuviosul Siluan Athonitul, *Între iadul deznădejdiei și iadul smereniei*, Editura Deisis, Sibiu, 2001, p. 118-119)

PREDICA

Slujirea aproapelui măsură Dumnezeiască

Duminica a V-a din Post a Cuvioasei Maria Egipteanca

Eu mă botez vă veți boteza. Dar a ședea de-a dreapta Mea, sau de-a stânga Mea, nu este al Meu a da, ci celor pentru care s-a pregătit. Și auzind cei zece, au început a se mânia pe Iacov și pe Ioan. Și Iisus, chemându-i la Sine, le-a zis: Știți că cei ce se socotesc cărmuitori ai neamurilor domnesc peste ele și cei mai mari ai lor le stăpânesc. Dar între voi nu trebuie să fie așa, ci care va vrea să fie mare între voi, să fie slujitor al vostru. Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă. Că și Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească și să-Și dea sufletul răscumpărare pentru mulți.” (Marcu, 10, 32-45)

Textul evanghelic rânduit pentru această Duminică este în partea de început o prevestire a Săptămânii celei Mari. „Fiul Omului - spune Hristos către ucenici - va fi predat arhierilor și cărturarilor; și-L vor osândi la moarte și-L vor da în mâna păgânilor. Și-L vor batjocori, și-L vor biciui, și-L vor omorî, dar după trei zile va învia”.

Felul delicat prin care ucenicii sunt atenționați pentru ceea ce avea să se întâmple peste puține zile, arată dragostea pe care Mântuitorul o manifestă față de ucenici. Sfântul Ioan Gură de Aur scrie următoarele: „Uită-mi-te cât de înțelept alege timpul pentru a le vorbi de patimi! Nu le-a vorbit de la început, ca să nu-i tulbure; nu le-a vorbit nici în vremea patimilor, ca să nu-i zdruncine, ci atunci aduce vorba de ele când ucenicii au cunoscut din destul puterea Lui, când le-a dat mari făgăduințe despre viața veșnică. Le vorbește odată, de două ori, de mai multe ori, întretesând cuvintele despre patimile Sale cu minunile și învățăturile Sale.”

Nesfârșita iubire a Mântuitorului față de ucenici, primește, prin gura a doi dintre ucenici, răspunsul micimii firii umane. „Dă-ne nouă să ședem unul de-a dreapta Ta și altul de-a stânga Ta, întru slava Ta”. „Iată ce-și doreau aceștia doi în pragul celei mai mari nenorociri ce-L pândeau pe Învățătorul lor! - spune Nicolae Velimirovici. Iată cum arată firea omenească cea grosolană, cea împietrită, pe care atâta a căutat s-o înmoaie și s-o subție Domnul, Mântuitorul! După cât de mult li s-a spus de Dânsul că cei din urmă vor fi cei dintâi, doi ucenici, și nu doi oarecare, vin să ceară cinste și favoruri. Parcă nici n-au

„Și erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Și ei erau uimiți și cei ce mergeau după El se temeau. Și luând la Sine, iarăși, pe cei doisprezece, a început să le spună ce aveau să I se întâmple: Că, iată, ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi predat arhierilor și cărturarilor; și-L vor osândi la moarte și-L vor da în mâna păgânilor. Și-L vor batjocori și-L vor scuipa și-L vor biciui și-L vor omorî, dar după trei zile va învia. Și au venit la El Iacov și Ioan, fiii lui Zevedeu, zicându-I: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine. Iar El le-a zis: Ce voiți să vă fac? Iar ei I-au zis: Dă-ne nouă să ședem unul de-a dreapta Ta, și altul de-a stânga Ta, întru slava Ta. Dar Iisus le-a răspuns: Nu știți ce cereți! Puteți să beți paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezați cu botezul cu care Mă botez Eu? Iar ei I-au zis: Putem. Și Iisus le-a zis: Paharul pe care Eu îl beau îl veți bea, și cu botezul cu care

auzit ce a spus Hristos despre Patima Sa; parcă au avut urechi doar pentru prezisa Sa slavă.” Sfântul Ioan Gură de Aur motivează atitudinea celor doi ucenici prin aceea că încă nu dobândiseră tăria Duhului Sfânt; Duhul nu era dat, ucenicii fiind încă stăpâniți de mișcările șovăielnice ale unei firii căzute în păcat, incapabilă să interiorizeze profund învățătura predată de Mântuitorul, din care Apostolii ar fi putut înțelege că chemarea la apostolie nu exclude martiriul. „Dacă pe Mine M-au prigonit și pe voi vă vor prigoni” - le spune Mântuitorul. Este bine cunoscut faptul că toți ucenicii cu excepția Sfântului Ioan Evanghelistul, L-au părăsit pe Mântuitorul în vremea Patimilor.

Este limpede că sufletele lor nu au fost penetrate de cuvintele Învățătorului lor, deodată ce îndrăznesc să înainteze o pretenție ce nu păstrează câtuși de puțin măsura jertfirii pentru Dumnezeu și pentru aproapele. Ei gândeau despre Hristos trupește, nu duhovnicește; nu căutau slava lui Dumnezeu, ci pe cea a lumii. Mântuitorul determină, prin replica pe ca le-a dat-o, schimbare radicală în gândirea lor. Cererea lor este trecută prin focul jertfirii. „Puteți să beți paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezați cu botezul cu care mă botez Eu?” - le spune Mântuitorul. Sfântul Ioan Gură de Aur comentând acest pasaj biblic spune: „Ai văzut cum i-a abătut de la gândul lor, vorbindu-le de lucruri cu totul contrare? Voi, le-a spus Hristos, Îmi vorbiți de onoruri și cununi; Eu însă vă vorbesc de lupte și sudori.

Continuare în pagina 5

Pr. Ionel SCÂNTEIE

Aproape de cer

„Sărbătoare a sărbătorilor și praznic al praznicelor” este când practicăm rugăciunea minții și a inimii și atunci suntem aproape de cer. Din adâncul ființei noastre inima îi cântă imne de laudă Domnului Dumnezeu, când ne rugăm curat și atunci suntem aproape de cer, căci „Împărăția Lui Dumnezeu este înlăuntrul nostru.” (Luca 17, 21). De aceea ca să nu fim ipocriți, să curățăm vasul pe dinăuntru ca să fim cu adevărat aproape de cer, „De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău și bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? (...) Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău.” (Matei 7, 3-5), ne învață Evanghelia.

Dumnezeu cunoaște totul, viața noastră, mintea și intențiile noastre și inima noastră, acest organ tetracameră, acest motor al vieții noastre și centrul energiilor noastre supranaturale, inima, a cărei lucrare este în creier și canal al luminii necreate, subliniază Sfântul Grigorie Palama. Prin acest organ misterios, prin inimă, ajungem aproape de cer. Sfinții Părinți afirmă că: „Este vrednic de minunare faptul că inima credincioasă poartă în ea razele sfinte ale Dumnezeului Cel Preaînalt. Și e un lucru prea dulce, folositor, iubitor de oameni și minunat e desigur și iluminarea minții pe care o dă prin Sfintele Scripturi. Dar mai presus de toată înțelegerea și toată minunea e faptul că dăruiește lumina Lui, nu din afară și în chip trecător, ci Însuși Dumnezeu unindu-se cu credinciosul în inimă rămâne în el ca și lumină.”

Așadar cunoașterea lui Dumnezeu și a tainelor Sale se face doar unei inimi curate: „Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne va intra în Împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu, Celui din ceruri.” (Matei 7, 21). Și tocmai de aceasta s-a întrupat Domnul Iisus Hristos, ca să-l readucă pe om la curăția originară, pe care a pierdut-o.

În literatura română aproape de cer este iubirea. Este un limbaj mai apropiat Tronului, decât cuvântului: „Și cât am vrea să te slăvim / Pentru lumina ce ne-o-ngădui, Elohim! / Dar numai rană a tăcerii / E cuvântul ce-l rostim.” (*Psalm*, Lucian Blaga). Fără iubire omul este lutul inert din care a fost zidit: „E încă în mine greul pietrelor din cari m-am ridicat când zi s-a făcut. / Dragoste, împrumută-mi tu ușurința / Cu care norii albi umblă-n azur peste abisuri / Și grația fără ființă a verdelui, frunzelor.” (*Psalm dragostei*, Lucian Blaga).

„Sus avem inimile” , „Le avem la Domnul” ne cere Dumnezeu; „Fiule, dă-mi inima ta!” (Înțelepciunea lui Iisus, Fiul lui Sirah).

Inima poate fi sălaș al Duhului Sfânt, dar poate fi stăpânită și de duhuri rele: „Din inimă ies gândurile rele.” (Matei 15, 19).

În inimă poate fi întâlnit Dumnezeu. Sfântu Macarie Egipteanul afirmă: „Inima guvernează întreg organismul și atunci când harul stăpânește toate pașunile inimii, ea

împărtășește asupra tuturor gândurilor și tuturor. Căci acolo sunt mintea și toate gândurile sufletului.”

Sfântul Isaac Sirul zice: „Iată, zice, cerul e înlăuntrul tău dacă ești curat și vei vedea în tine pe îngeri împreună cu lumina lor și pe Stăpânul lor împreună cu ei.”

De asemenea și gândurile și poftetele rele se nasc din inimă. Aici satana își desfășoară războiul lui nevăzut cu oamenii, afirmă Sfinții Părinți.

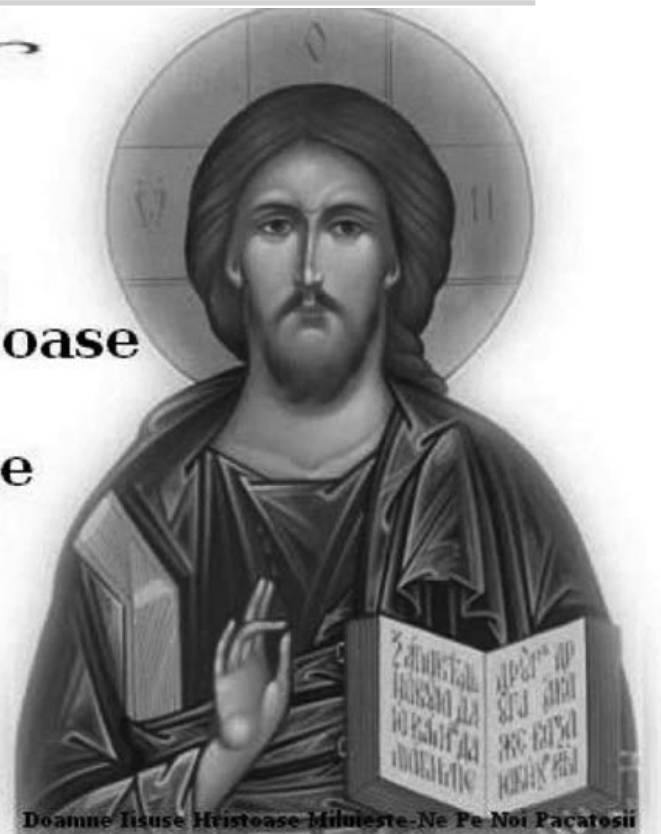
„Pomenirea numelui Domnului Iisus, va trezi pe diavol și tot pomenirea aceasta îl va smeri. Fiindcă coborând în adâncul inimii, numele lui Iisus, va scoate afară pe diavol care stăpânește în acest loc, iar pe suflet îl va face viu. Rămâi, deci, neîncetat în rugăciunea lui Iisus, ca inima să absoarbă pe Domnul și Domnul inima, până ce amândoi devin una” (text atribuit Sfântului Ioan Hrisostom).

Rugăciunea îl unește pe om cu Dumnezeu. Dumnezeu este iubire. „Dumnezeu bate întotdeauna la poarta inimii omenești, dar numai omul însuși o poate deschide.” spune George Florovsky. „Iată, Eu stau la ușă și bat! Dacă aude cineva glasul Meu și deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el, și el cu Mine.” (Apocalipsa 3, 20). „Celui ce va birui îi va da să șadă cu Mine pe scaunul Meu de domnie, după cum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui de domnie. Cine are urechi, să asculte ce zice Bisericilor Duhul.” (Apocalipsa 3, 21-22).

În cele șapte pilde despre Împărăția Cerurilor, Iisus ne deschide ochii ca să cunoaștem mai bine Împărăția Tatălui Său, sau asemeni celor din Biserica Laodiceii (vezi Apocalipsa), să nu uităm să fim calzi, și nu căldicei în cele ale Domnului, să cumpărăm untdelemn pentru candelile noastre ca să ne îmbrăcăm cu ele, alifii pentru ochi ca să vedem bine și aur de la Domnul, curățit de foc ca să fim bogați: „Știu faptele tale: că nu ești nici rece, nici în clocot. O, dacă ai fi rece sau în clocot! Dar, fiindcă ești căldicel, nici rece, nici în clocot, am să te vărs din gura Mea. Pentru că zice: „Sunt bogat, m-am îmbogățit și nu duc lipsă de nimic” și nu știi că ești ticălos, nenorocit, sărac, orb și gol. Te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur curățit prin foc, ca să te îmbogățești și haine albe, ca să te îmbraci cu ele și să nu ți se vadă rușinea goliciunii tale și doctorie pentru ochi, ca să-ți ungi ochii și să vezi. Eu mustru și pedepesc pe toți aceia pe care-i iubesc. Fii plin de râvnă dar, și pocăiește-te!” (Apocalipsa 3, 15-19).

„Fiul omului va trimite pe îngerii Săi și ei vor smulge din Împărăția Lui toate lucrurile care sunt pricină de poticnire și pe cei ce săvârșesc fărădelegea, și-i vor arunca în cuptorul aprins, acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților. Atunci cei drepti vor străluci ca soarele în Împărăția Tatălui lor. Cine are urechi de auzit să audă.” (Matei 13, 41-43)

Doamne Iisuse Hristoase Fiul lui Dumnezeu miluiește-mă pe mine păcătosul

Doamne Iisuse Hristoase miluiește-Ne Pe Noi Pacatoșii

În pilda neghinei, Iisus ne arată că „Împărăția lui Dumnezeu” pe pământ va cuprinde și oameni buni și oameni răi. Alegerea lor se va face abia la sfârșitul timpurilor, la judecata generală. Mântuitorul arată ucenicilor Săi că de-abia la judecata de apoi, se vor alege adevărații credincioși de cei necredincioși. Iar grâul se va aduna în jitniță, iar neghina se va arunca în cuptorul cu foc, unde va fi plângerea și scrâșnirea dinților. Adică cei buni vor ajunge în rai, iar cei răi în iad.

„Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu o comoară ascunsă într-o țarină. Omul care o găsește o ascunde și de bucuria ei, se duce și vinde tot ce are și cumpără țarina aceea.” (Matei 13, 44). În pilda comorii ascunse, Iisus îi învață pe ucenici și pe urmașii Săi, că Împărăția Cerurilor are o valoare deosebită și merită osteneala de a fi dobândită de om, mai presus de toate celelalte

bunuri pământești. Dacă în pilda neghinei se pune accent pe existența membrilor buni și răi în „Biserica lui Dumnezeu” pe pământ, în pilda năvodului se subliniază despărțirea celor buni de cei răi, la sfârșitul veacurilor.

„Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un năvod aruncat în mare, care prinde tot felul de pești. După ce s-a umplut, pescarii îl scot la mal, șed jos, aleg în vase ce este bun și aruncă afară ce este rău. Tot așa va fi și la sfârșitul veacului. Îngerii vor ieși, vor despărți pe cei răi din mijlocul celor buni și-i vor arunca în cuptorul aprins: acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților.” (Matei 13, 47-50).

În încheiere rămâne să medităm la cuvintele inspirate ale Apocalipsei: „Eu vin curând. Păstrează ce ai, ca nimeni să nu-ți ia cununa.” (Apocalipsa 3, 11).

Prof. Amalia STANA

Slujirea aproapelui măsura Dumnezeiască

Urmare din pagina 3

Vremea de față este vreme de ucideri, de lupte, de primejdii. Ai văzut cum i-a sfătuit și cum i-a abătut de la gândul lor prin felul cum i-a întrebat? Răspunsul dat de Mântuitorul a avut rostul să le clintească gândirea pământească de care erau cuprinși și să-i tragă la înălțimile cugetării dumnezeiești. A făcut tăietura duhovnicească asupra sufletelor scumpilor Săi prieteni, și de dragul lor, și de dragul nostru. Deseori vedem pe Mântuitorul făcând astfel de tăieturi, astfel de întoarceri, prin care caută cu tot dinadinsul întoarcerea minții omului înspre bunurile duhovnicești.

Nu mai departe de atitudinea celor doi ucenici este reacția celorlalți apostoli, care la auzul pretenției lui Iacov și

Ioan au început să aprindă mânie împotriva lor. Supărarea lor nu e cu nimic mai duhovnicească și mai doveditoare de înțelegere a Împărăției lui Hristos decât pretențiile lui Iacov și Ioan. Curată gelozie! Din nou Mântuitorul caută cu milostivire la neputința firii umane, cu toate că de această dată micimea și slăbănogirea firii în apostoli a însemnat desconsiderarea mării milostivirii a lui Dumnezeu față de om, pentru că Patimile și Învierea Mântuitorului sunt marea milostivire a lui Dumnezeu față de firea umană. Mântuitorul dă leacul. „Cel care vrea să fie mai mare între voi, să fie slujitor al vostru. Și care vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă” - măsura dumnezeiască la nedumnezeirea din atitudinea ucenicilor!

Duminica Sfântului Ioan Scărarul la Catedrala Veche din Arad

Și am ajuns, cu voia lui Dumnezeu, în acea Duminică în care, mai potrivit decât în celelalte, privim perioada Postului spre Înviere ca pe o scară. O scară în șapte trepte. Astăzi, după ce mai înainte am pășit, după puțină și voință, pe cea a Ortodoxiei, a Sfântului Grigorie Palama, a Sfintei Cruci și le-am pecetluit cu acel „Fie mie” al Maicii Domnului cules din bucuria Bunei Vestiri, încercăm a face pasul pe cea de-a patra treaptă: Duminica Sfântului Ioan Scărarul.

Îl avem, așadar, rânduit spre ajutor pe autorul cărții „Scara Raiului”, carte de căpătâi călugărilor și mirenilor, în care, este prezentată cât se poate de firesc aventura dumnezeiască a omului în urcușul său duhovnicesc pentru ostoirea veșnicului dor de „Acasă”. O scară spre Rai în 30 de trepte. Un fel de manual de utilizare a libertății personale dăruit spre folos nouă, astăzi, de un sfânt cunoscut pentru înțelepciunea, smerenia și iubirea de singurătate.

Putem iubi singurătatea? O întrebare la care suntem chemați a răspunde, poate acum mai mult ca niciodată, din interiorul caselor în care sfătuiți suntem a sta în izolare... spre vindecare. Cu ascultare, rugăciune, dragoste, credință, post și multă răbdare, depărtați trupește unii de alții, putem... ne putem șterge distanțele și apropia inimile, scuturându-ne de egoismul care ne încețoșase parcă prea mult vederea.

Ne ”vedem” astăzi de la distanță. Slujitorii Sfintelor Altare Îl roagă pe Dumnezeu să „cerceteze via” așezată cu dragoste pe Sfântul Disc, iar „via” își pleacă smerit capul de acasă strigând, asemeni tatălui din Evanghelia de astăzi, „Cred, Doamne! Ajută necredinței mele!”.

Ne-a depărtat acest virus, ne-a întristat, a așezat dolii în prea multe uși deodată, însă privind dincolo de toate acestea, plinătatea frumuseții tabloului ce ni s-a dezvăluit și numai în timpul nopții de vineri spre sâmbătă, când Părinții de la Sfântul Munte au unit lumea în rugăciune, a pus și încă pune pansament pe suflete.

Pansament a pus și pune (chiar în timpul redactării acestui articol) Liturgia Arhierescă săvârșită în Catedrala Veche din Arad.

„Să rostim împreună Tatăl nostru!” - era îndemnul Preasfințitului Părinte Emilian Crișanul în fiecare Liturghie. Astăzi, îndemnul a fost același chiar dacă în fața unei catedrale goale... însă chiar și așa momentul a fost unic în frumusețea revelată: întreg Aradul a devenit o Catedrală în care am rostit împreună Tatăl nostru.

„Într-o vreme a marilor încercări (epidemie, boli ș.a.), a multor mesaje care circulă în mass media și pe internet, „singuri” în biserică sau acasă, reflectăm mai mult sau mai puțin la sensul vieții noastre, la mesajul

Duminicii a IV-a din Post (Marcu 9, 17-32), când îl pomem în mod special pe Sfântul Cuvios Ioan Scărarul.

Mesajul Mântuitorului nostru Iisus Hristos este simplu: „De poți crede, toate sunt cu puțință celui ce crede” (Marcu 9, 23). Credința adevărată și neîndoielnică ne ajută în viața aceasta, dar ne conduce și la adresa bună, cea adevărată, care este Dumnezeu: „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac” (Ioan 11, 25-26).

Vindecarea fiului lunatic, convorbirea lui Iisus cu tatăl lui și cu ucenicii Lui, dar și cu mulțimile de oameni, ne descoperă faptul că Domnul Hristos vindecă pe cei în cauză, de îndoială, de boală, de nepricepere și puțină credință, menționând că rugăciunea și postul trebuie să însoțească credința. Prin post credința devine o stare existențială, iar prin rugăciune devine o legătură vie a noastră cu Dumnezeu. Atunci când omul crede în Dumnezeu nu se mai teme de diavoli, de boli, de moarte și de suferințe.

Dacă nu trăim în noi moartea și învierea lui Hristos și nu dobândim binecuvântarea lui Dumnezeu degeaba te duci în sus, pentru că nu urci pe scara pe care El a coborât la noi. Sfântul Ioan Scărarul ne învață că adresa bună este Dumnezeu iubirii, al smereniei, al răbdării și înfierii. Mai profund gândind, putem spune că scara noastră către cer este Hristos: „Iar Eu, când Mă voi înălța de pe pământ, îi voi trage pe toți la Mine” (Ioan 12,32).

Cel ce nu urcă în Hristos, acela rătăcește. Scara este trupul lui Hristos, Sfânta Biserică, care transmite harul și învățătura Lui: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Ni-meni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine” (Ioan 14, 6).

După patru săptămâni de post și rugăciune, după ani de viață creștină, ce vedem noi de pe treapta pe care ne aflăm? Avem aceeași vedere, după cum ne îndemna Sfântul Andrei Criteanul la începutul Postului Mare? Adică: „Vedeți, vedeți! că Eu sunt Dumnezeu, Care am plouat mana și apa din piatră am izvorât demult, în pustie, poporului Meu, cu singura dreaptă și cu tăria Mea” (Canonul Mare).

În lucrarea sa Scara, Sfântul Ioan sintetizează principiile vieții creștine, iar simbolul scării este de fapt viața fiecăruia dintre noi, iar treptele sunt manifestarea conștiinței prin curățirea de păcate.

Întâlnindu-ne cu Domnul Hristos astăzi, ce ar vedea El la noi? Suntem noi plini de credință, dragoste, smerenie, ascultare și nădejde? Sau suntem cuprinși de suferință, neîncredere, egoism, indiferență și deznădejde?

Cred că în aceste zile cu multe provocări, suferințe, epidemie, confuzii etc., am avea puterea să strigăm

ca și tatăl copilului din Evanghelia: „Cred Doamne! Ajută necredinței mele” (Marcu 9, 24). Pentru că așa recunoaștem neputința noastră, puțină credință, puterea lui Dumnezeu și încrederea în ajutorul Lui.

Așa găsim adresa corectă, atunci când batem la ușa Mântuitorului Iisus Hristos: „Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide. Că oricine cere ia, cel care caută află, și celui care bate i se va deschide” (Matei 7, 7-8).

Să ne ajute Dumnezeu în credință, răbdare și dragoste pentru a urca pe scara virtuților în Biserică, în familie și în poporul dreptcredincios”, a spus Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul.

Sursa:
arhiepiscopiaaradului.ro și glasulcetatiei.ro

Post și smerenie

Căci zic unii, curăția se naște din post, din smerenie, discernământul și străvederea. Neagonisirea a născut bărbăția și bărbăția iarăși naște neagonisirea și una alteia a devenit și maică și fiică. Căci maicile cele bune și înfrânate nasc cele bune, iar maicile cele rele și desfrânate nasc cele rele și desfrânate. „A semănat sămânță după felul și asemănarea lor” (Facere 1, 11).

Căci ce bine poate să se nască din desfătarea cea fără de măsură, decât numai desfrânări și întinăciuni și multe griji și trup îngrășat și boli dese, boli grele ale sufletului și trupului și cele corespunzătoare acestora. Dar ce rău poate să se nască din înfrânare și post cu măsură, decât numai curăție și înfrânarea și liniștirea gândurilor, vestejirea trupului și înmulțirea sănătății, viață neîmprăștiată, disprețuirea celor pământești și încredințarea celor cerești și împlinind viața îngerească în trup. Căci astfel trăind purtătorii de Dumnezeu părinții noștri au dobândit moștenirea cea de sus și premiile biruinței.

Cu ale căror rugăciuni, dătătorule de lumină Hris-toase, Cel ce ne-ai învrednicit pe noi să ajungem la această sărbătoare a dumnezeieștilor Lumini, slobozește-ne și pe noi din patimile amintite și iarăși învrednicește-ne pe noi pe toți, ca un Bun și Iubitor de oameni, de toate virtuțile amintite. Căci Tu ești Învățătorul și dătătorul adevăratului post, cu blândețe și smerenie și chibzuință, cu dreptate și bărbăție și cu tot binele decât care nu este nimic mai de folos în viața oamenilor (Înțelepciunea lui Solomon 8, 7). Pentru aceea și lucrând mântuirea noastră ne-ai învățat să acționăm astfel încât să nu se îngreuneze inimile noastre de mâncare și de băutură și de grijele vieții (Luca 21, 34). Și învățați de la mine că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre (Matei 11, 29).

(Sfântul Neofit Zăvorățul, *Scrieri V*, Editura Doxologia, Iași, 2016)

Clopotele bisericilor, simbol al libertății și independenței

Sunetul clopotului a fost întotdeauna un apel la rugăciune și unitate, fie că era vorba de chemarea la slujbă sau de chemarea oamenilor pentru un motiv alarmant: invazia dușmanilor, incendiu etc. Clopotele sunt cunoscute încă din Antichitate, mai ales în Orientul Extrem, și au fost adoptate de bisericile creștine pentru ca sunetul lor să cheme oamenii la rugăciune.

Clopotul aflat în Parcul Național al Independenței din Philadelphia, statul american Pennsylvania, datează din secolul 18 și este astăzi unul dintre simbolurile libertății și independenței poporului american. Inscripția de pe acest clopot, un citat din cartea Leviticului, sugerează exact acest fapt: „Să se vestească libertate pe pământul vostru pentru toți locuitorii lui” (Leviticul 25, 10).

Tradiția turnării clopotelor, împrumutată de creștini în primele secole de libertate pentru credința lor, a ajuns astăzi aproape o artă, clopotele având utilizări foarte diferite. De la clopoței mici, pe care-i folosesc copiii atunci când merg cu colindul, și până la clopotele catedralelor din țările creștine de pe toate continentele, oamenii cunosc și apreciază sunetul care îndeamnă la meditație, rugăciune și ține mintea trează.

Recent, clopotul-simbol al libertății și independenței Statelor Unite ale Americii, păstrat în Parcul Național din Philadelphia, a fost introdus pe bancnota de 100 de dolari, ca semn distinctiv și protecție împotriva falsificării. Un gest aparent minor, dar cu o semnificație atât de clară! Sunetul clopotelor care vestesc fie slujbele, fie ora exactă reprezintă în cele mai multe țări o atracție pentru pelerini și turiști. Clopotele sună în catedralele și bisericile creștine ale Europei, fie acestea ortodoxe, catolice, anglicane sau protestante. Vizitatorii Lisabonei sunt încântați de sunetul clopotelor catedralei din districtul vechi al capitalei portugheze Amalfi. Cine nu a ascultat clopotele catedralei Notre-Dame din Paris sau pe cele ale catedralei din Köln, Germania?

Sunetul clopotului trebuie să fie clar, frumos și să ajungă cât mai departe, pentru că aceasta este funcția lui primară. Tocmai de aceea, de-a lungul vremii, clopotele au fost turnate, conform necesităților și modului de utilizare, de diferite dimensiuni și greutate. Cel mai greu clopot turnat vreodată, despre care există date, a fost cel al regelui Dhammazedî din Myanmar (Birmania), turnat

la mijlocul secolului al 15-lea. Era din bronz și cântărea 294 de tone. În secolul al 17-lea clopotul s-a scufundat împreună cu corabia în care era dus spre topire.

Dintre clopotele bisericilor creștine, cel mai mare turnat vreodată a fost „Clopotul Țar”, turnat în Rusia vremii împărătesei Ana, nepoata țarului Petru cel Mare. Înalt de peste 6 metri și cu un diametru asemănător, clopotul cântărește aproape 200 de tone, dar nu a sunat niciodată, pentru că a crăpat înainte de a fi montat în clopotniță. Se află astăzi în curtea Kremlinului, la Moscova, unde poate fi văzut de turiști.

Tot în Rusia este și cel mai mare clopot funcțional dintr-o catedrală creștină. Este vorba de clopotul numit „Țarski”, situat în clopotnița Lavrei Sfântului Serghie din orașul Serghiev Posad. Cântărește 71.800 kg și a fost turnat în 2004 la uzina „Ligacev” din Moscova. Inscripția de pe clopotul mare al Lavrei spune următoarele: „Întru Slava Atotputernicului Dumnezeu Cel în Treime slăvit și prin milostivirea Preasfintei noastre Stăpâne, Născătoarea de Dumnezeu și Pururea Fecioara Maria, cu ajutorul Sfinților Cuvioși Serghie și Nikon, în anul 7511 de la Facerea lumii, iar de la Nașterea cea după Trup a Domnului, Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos la anul 2003, în vremea președintelui Rusiei Vladimir Putin, cu binecuvântarea Sanctității Sale Patriarhul Alexie al II-lea al Moscovei și al întregii Rusii, arhimandritul Lavrei Sfintei și Începătoarei de viață Treimi și a Sfântului Cuviosului Părintelui nostru Serghie, prin purtarea de grijă și cu osârdia egumenu-lui, Preasfințitul Teognost, episcop de Serghiev-Posad și al iconomilor arhim. Gheorghe și protos. Alexie, cu sprijinul binefăcătorilor: Înaltpreasfințitul Vichentie, Arhiepiscop de Ekaterinburg și a robilor lui Dumnezeu Ruben Amarian, Serghei Dorodnâh, Erast Pozdâșev, Tatiana și Maxim Iusufov, Nicolae și Tatiana Buhonțov, a fost turnat acest clopot în cetatea Sankt-Petersburg, la Uzina Baltică, sunetul alegându-l dirijorul principal al Lavrei arhim. Matei și clopotarul cel mai vechi protos. Mihei, iar calculele de sunet făcute de Boris Iunin”.

În aceeași mănăstire, la principala catedrală a ansamblului monahal, cu hramul Buna Vestire, se află un clopot de 65 de tone, turnat în anul 1817, tot în Rusia.

(ziarullumina.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: **ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului**

Redactori coordonatori: **Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA**

Secretari de redacție: **Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,**

SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN

Administrație: **Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU**

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad

Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com

Tipărit la Poudique srl Arad.

ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu

Costul unui abonament este de 50 lei anual.